

John Locke'un Tartışmalı Yönü: İngiltere Ulusal Köle Ticaretindeki Rolü ¹

Ertuğrul GÖKÇEKUYU²

Başvuru Tarihi: 19.07.2023

Kabul Tarihi: 22.11.2023

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Öz

Klasik liberalizm ve liberalizm çalışmalarında, John Locke öncü düşünürler arasında ilk akla gelen isimlerden biridir. Locke'un liberal düşünceleri günümüzde birçok demokratik toplumda kabul görmektedir. Ancak, Locke'un Batı literatüründe bilinen ve buna nispeten akademik literatürümüzde daha az karşılaşılan tartışmalı bir yönü de vardır: bu da onun yaşadığı dönemde İngiltere'nin ulusal köle ticaretinde aktif rol almasıyla alakalı tartışmalardır. Bu makalenin gayesi Lock'un eserlerinde yer alan kölelik ile alakalı yazılarını ve bu konunun alan yazınında söylemsel açıdan nasıl ele alındığını ortaya koymaktır. John Locke'un fikirleri ve eserleri günümüz siyaset bilimi alanında temel kaynak olarak kabul görülürken, özgürlük, eşitlik ve insan hakları gibi fikirleriyle de en çok okunan ve bilinen siyaset felsefecileri arasında yer aldığı gerçeğidir. Ancak, Locke'un bilinmeyen bazı yazıları, özellikle kölelik konusundaki görüşleri, tartışmalara neden olmuştur. Locke, özünde özgürlük ve mülkiyet haklarına vurgu yapan bir siyaset felsefecisi olarak bilinir, ancak Locke köleliği meşrulaştırdığı iddiasıyla da eleştirildiği bilinmektedir. Locke'un, on yedinci asırda Virginia Kolonisinde kölelik olgusunun yasallaştırılması sürecinde katkıda bulunduğu şeklindeki tartışmalar, onun yazdığı liberal düşünceleri ile doğrudan çatışmaktadır. Bazı düşünürler Locke'un 'Two Treaties of Government' adlı eserinde bulunan kölelik ile alakalı yazdığı kısımların, köleliği haklı göstermek adına argüman olarak yazıldığı iddiasıdır. Buna karşın, karşı duruş sergileyen bilim insanları ise Locke'un köleliği desteklemediğini ve hatta köleliğe karşı çıktığını savunmaktadırlar. Onlara göre, Locke, insanların doğal haklarının korunması ve devletin meşruiyetiyle ilgili fikirlerinde kölelik karşıtı bir tutum sergilediği şeklindedir. Bu makale, Locke'un liberal düşünce ekolünde bir otorite olduğu kadar, yapılan eleştirilerin de onun yaşadığı dönem itibarıyla ciddiye alınması gerekliliği üzerine kurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: John Locke, Liberalizm, Kölelik, İngiltere Ulusal Köle Ticareti, Köle Ticareti

Atıf: Gökçekuyu, E. (2024). John Locke'un tartışmalı yönü: İngiltere ulusal köle ticaretindeki rolü. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(1), 23-36.

¹ Bu çalışma etik kurul izin belgesi gerektirmemektedir.

² Anadolu Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, egokcekuyu@anadolu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5037-499X

John Locke's Controversial Aspect: His Role in the British National Slave Trade

Ertuğrul GÖKÇEKUYU ³

Submitted by: 19.07.2023

Accepted by: 22.11.2023

Article Type: Research Article

Abstract

John Locke is recognized as one of the founding members of classic liberalism. However, Locke is also known to have participated in the British slave trade. This article provides a discursive analysis on Locke's writings wherein Locke either advocates slavery in his works or discursively discusses Locke's role regarding his participation in respected literature. John Locke is known as a pioneer advocate of liberalism, and his work often focuses on issues such as freedom, equality, and human rights. However, some of Locke's thoughts, especially his views on slavery, have caused controversy. Locke is known as a philosopher with an emphasis on freedom and property rights, but many historians and critics have criticized it for his alleged defence of slavery. It is claimed that Locke contributed to and advocated the debate for the legalization of slavery in the Colony of Virginia. Some sources claim that Locke's writings on slavery in his 'Two Treaties of Government' contain an argument that justifies slavery. On the other hand, there are different interpretations and debates about Locke's views on slavery. Some historians argue that Locke did not support or that he was even opposed to slavery. According to them, Locke took an anti-slavery stance in his ideas about the protection of people's natural rights and the legitimacy of the state. This article argues that Locke's position as an important figure of the liberal thought should be studied in balance and according to its own age with critical scrutiny.

Keywords: John Locke, Liberalism, Slavery, British National Slave Trade, Slave Trade

³ Anadolu University, Faculty of Economics and Business Administration, Political Science and Public Administration, egokcekuyu@anadolu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5037-499X.

Giriş

John Locke (1632-1704), 17. yüzyıl İngiliz bilim insanı olup, siyaset bilimi alanında *liberalizmin* en önemli aktörleri arasında kurucu düşünür ve siyaset felsefecisi (Meynell, 2006, s. 95) olarak yüksek bir saygınlığa sahiptir (Bourne, 1876, s. 1). Locke, 1632 tarihinde doğmuş ve yaşadığı dönem itibarıyla meşhur İngiliz sivil savaş dönemini bizzat yaşamıştır (Jeffreys, 1974, s. 34). 1640'da başlayan sivil savaş parlamenter sistemi destekleyenler (*püritenler*) ile monarşi taraftarları arasında çıkan tüm ülke çapında etkili olmuş şiddetli bir iç savaştı. Birinci Charles'ın yenilgisi sonrası dönemde İngiltere Oliver Cromwell'in önderliğinde parlamenter sisteme geçmiş ve böylece yeni bir demokratik düzenin kurulma dönemine resmen bir geçiş yapılmıştır (Locke, 2013, s. 35). Cromwell'in ölümü ile monarşi yeniden yapılanma eğilimine girse de 1688'de Şanlı Devrim (*Glorious Revolution*) adı verilen devrim ile bir dizi olaylar ile bu dönem sonlanmıştır (Miller, 2014, s. 133). Locke, babası avukat ve püriten olan orta gelirli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir (Yolton, 1958, s. 554). En prestijli okullardan olan Oxford'dan (*Christ Church*) mezun olur. Bu dönemde Cromwell'in kayınbiraderi olan John Wilkens yine Oxford'da bulunan Wadham West okuluna müdür olur ve burada bugün çok meşhur olan *English Royal Society*'nin de temelleri atılır. Burada tercihen okunan geleneksel felsefe Aristocu bir tarzdır. Oysa Locke'un yaşadığı dönem aynı zamanda doğayı inceleyen ve özellikle tıp alanında gözleme yoluyla yeni bir düşünce tarzını daha cazip kılmaktadır ve Locke da bu bilim insanları gurubuna mensup olmuştur (Sprat, 1734, s. 109). Bu gurubun ana özelliği eski eserleri okumak yerine deneyler yapmak ve *sistemik* bir şekilde veriler toplayarak genelleme metodunu öğrenmek için kullanmasıydı (Greene, 1967, s. 52). Locke 1656'da lisans derecesinde mezun oluncaya kadar deneysel felsefe akımını ve tıp alanında deneyler yapmakta kendini bir hayli geliştirmişti (Romanell, 1984). 1658 yılında 32 yaşında yüksek lisans derecesinde mezun olur ve Christ Church üniversite (*college*) seviyesinde eski yunanca hocası olarak ders vermeye başlar. Fakat Locke daha kesin olarak kariyerini hangi alanda yapacağına karar veremese de yüksek eğitim alanında imkansızlıklardan dolayı tıpta bir kariyer edinmeyi tercih eder.

Locke tam da monarşinin yeniden yapılandırıldığı bir zamanda önce Descartes'ın rasyonel düşünce felsefesinden (Ware, 1950, s. 219) daha sonra mekanik ve matematik alanında zorlukları fark ederek herkesin yapabileceği bir alan olmayacağına ikna olur. Fakat bu alanda kendini geliştirmek isteyenler için yollarındaki düşünsel zorlukların biri tarafından temizlenmesi gerektiği kanaatine varır (Pearson Jr, 1978, s. 250). Oxford'da arkadaşı olan Dr. David Thomas ile laboratuvar deneyleri yapan Locke, 1666'da 34 yaşında İngiltere'nin en zenginlerinden olan Lord Anthony Ashley Cooper ile tanışır ve onun özel doktoru olarak evinde kalmak üzere Londra'ya taşınır (Woolhouse, 2007, s. 155). Ashley, Locke'un köle ticaretine girmesine vesile olan isimdir. Locke hayatının bu döneminde siyasete yakından ilgi duymasına rağmen tıp alanında hijyenle (Principe ve Anstey, 2011, s. 387) ilgili ameliyatlara da gerçekleştirmiştir. Locke aynı zamanda bu ameliyatlara özenle tek tek kayıt altına almış bilim insanı olarak da tanınır. Ashley İngiltere'nin uzak ticaret yollarından faydalanacağını öngörür ve bir Plantasyon Ticaret Kurulunun (Board of Trade and Plantations) oluşmasına öncülük eder (Principe ve Anstey, 2011).

Bu kuruluş, İngiliz kolonilerindeki tarım ürünleri ticaretini düzenlemek ve denetlemek amacıyla 1669 yılında çalışmaya başlar (Laslett, 1957, s. 370). Kurulun görevi, İngiliz kolonilerinden gelen tarım ürünlerinin (özellikle şeker, tütün, pamuk ve rom) üretim, ihracat ve ithalatını düzenlemek ve denetlemektir. Aynı zamanda Amerika kıtasına kölelerin ulaştırma görevi de bu kurum tarafından yapılmaktadır. Ayrıca, kolonilerin ticari faaliyetleri hakkında raporlar hazırlamak ve bu raporları İngiliz hükümetine sunmak da görevleri arasındadır. İlk başkan, kuruluşun öncülük eden isim Lord Ashley'dir. 1760'larda, kurulun işlevleri farklı kurumlar tarafından

devralındı ve Plantasyon Ticaret Kurulu resmen ortadan kaldırıldı. Locke 1669 – 1675 ve daha sonra 1673 – 1674 ve hayatının sonlarına doğru 1669 - 1700 dönemlerinde bu kuruluşa farklı görevler yapar (Armitage, 2004, s. 610) ve görevleri arasında Carolinas adı altındaki bölgede yeni İngiliz kolonilerinin düzeni ve tesisini sağlamakla görevlendirilmişti. Locke 1683 tarihinde monarşiye karşı duruşu nedeniyle Hollanda'ya kaçmak zorundadır, zira monarşi taraftarları harekete geçmiş ve Charles II'ye yapılan suikast (*Rye House Plot*) eylemlerine katıldığı yönünde söylentiler vardır (Goldie, 2018, s. 558). 1688'e kadar sürecektir olan sürgün hayatından sonra Locke ülkeye geri döner. Locke 1696'da tekrar Plantasyon Ticaret Kurulunun yeniden hayat bulması ile güçlü vatani görev saydığı kuruluşun ticari ve kolonyal faaliyetlerinde yer almıştır.

John Locke ve Modern Düşünceleri

Her ne kadar Locke kendisinden önceki filozofların aksine, insan zihninin doğuştan bazı bilgilere sahip olmadığını savunmuş ise de derin Hıristiyan inancı ile rasyonel düşünce arasında büyük buhranlar yaşamıştır. Locke özellikle de mülk edinme özgürlüğü (*ownership*), dinî inançları ve adil savaş (*just war*) düşünceleri (Farr, 2008, s. 495) arasında içsel çatışmalar yaşamıştır. Bir taraftan mülk edinme özgürlüğü ve liberal düşünceleri günümüz bilim dünyasında çok tanınan ve literatürde bilinen bir yer edinmiştir (Hersey, 2019, s. 29). Diğer taraftan Lock'un İngiltere'nin Carolina kolonisinde etkin rolü bir o kadar karanlıkta kalmış ve bilinmemektedir (Glausser, 1990, s. 203). Locke eserlerinde, insanların *doğal haklarına* savunuyor ve 17. yüzyıl İngiliz filozofları arasında zamanının ötesinde bir isim olarak karşımıza çıkmaktadır. Locke'un bazı düşüncelerinde insan anlayışının sınırlarını keşfetmek ihtiyacını görürüz (Locke, 1847, s. 71). Örneğin Locke birinci kitabında *An Essay Concerning Human Understanding*, insanın zihinsel anlamda bilgiye nasıl ulaştığını ve geriye dönüp bakıldığında insanın doğuştan hiçbir bilgiye sahip olmadığını, temiz bir levha (*tabula rasa*) gibi sonradan bütün bilgilerin duyular yoluyla edinildiğini anlatır.

Bu anlamda Locke doğuştan (*innate*) olan ve olmayan arasında bir ayrım yapmaktır. Locke çok dindar bir Protestan olarak da tanınır ve inancının etkisi ile insanın doğuştan bir ruha sahip olduğunu ve bu ruhun belli başlı evrensel gerçekler (*hakikatler*) ile doğuştan mühürlendiğini anlatır (Locke, 1847, s. 75). Bu insana has olan *hakikat* sayesinde insan yaşamının sonraki evrelerinde hayatın soyutluklarını algılar ve anlar. İkinci kitabında ise, Locke fikirlerin önemi üzerinde durur. Fikirler insanların tecrübeleri yoluyla insan zihnine sızar, yerleşir ve bu fikirler sırasıyla insan zihnindeki bilgiyi oluşturur (Locke, 1847, s. 347). Locke'a göre bir fikir, o an (*o an hangi an ise*) bir bireyin zihninde hangi nesneyi (*object*) düşündüğü *şeydir* der. İnsan düşündüğü *şeyi*, fikir hâlinde zihninde oluşturur ve duyular aracılığı ile hissederek (*sensation*) ve yansılarak yani düşünerek (*reflection*) bilgiye ulaşır. Yansılama ise bir iç algılamadır (*ruha mühürlenmiş hakikat*) zira insan bu metotla kendi iç düşünmesinin farkına (*farkındalık*) varabilmektedir. Locke bir anlamda spekülasyon bilgiye karşı bir duruş sergilemektedir, yani doğuştan gelen bir ahlak anlayışı olamayacağını savunur. Burada Locke'un koyu bir Protestan olduğunu ve Katolik kilisesinin spekülasyon düşünce sistematiğine karşı olduğunu da tekrar hatırlatmak gerekir. Katolik kilisesinin öğretisi olan doğuştan gelen tek bir gerçeklik olmadığını ve bireyin kendi gerçekliğini otonom bir şekilde kendisinin oluşturabileceği Protestan inancına göre önemli bir yeri vardır. Bu bağlamda Locke fikirlerin insan *kimliklerini* inşa etmedeki özelliğini ve ayrıcalığını örnek verir (Wendt, 1999, s. 250). Locke'a göre insan doğuştan bilgi yoksundur fakat bu onun zihinsel fakültelerinin olmadığı anlamına gelmez, bilakis insan doğuştan ilahi bir kudret ile çevresini algılayabilecek fakülteleri ile dünyaya gelir ve insan etrafındaki nesnelere ayırt edebilir ve bağımsız basit fikirleri, kompleks bilgi kümelerine dönüştürebilir. İnsanın algılayabileceği nesnelere arasında, diğer insanlar, yaratıcı tanrı, melekler, hayvanlar, bitkiler ve birçok farklı inşa edilmiş varlıklar da vardır. İnsanların farkındalık oluşturabilecekleri diğer inşa

edilmiş olgular ise, ahlaki fikirler, lisan, din, siyaset ve kültür gibi olgulardır. Zihinsel fakülteler arasında bilgiyi depolamak için hafıza ve bunun da ötesinde zaman, mekân, rakamlar, güç gibi kavramları anlamlandırmaya yönelik hür irade verilmiştir.

Yöntem

Bu çalışmada kullanılan araştırma yöntemi, mevcut olan tarihsel literatüre dayalı söylem analizi yaklaşımıdır. Makale, Locke'un kölelik ve köle ticareti hakkındaki düşüncülerini ikincil kaynakları eleştirel bir gözle analiz etmektedir. Bu söylemsel analiz çeşitli akademik eserler, tarihi kayıtlar ve tarihe not düşmüş olan tarihçilerin ve düşünürlerin fikirlerinden yararlanarak yapılmış bir analizdir. Bu analiz türünde, veri toplama süreci gerekmediği için etik kurul onayı gerekli değildir. Burada önemli olan merkezi konu John Locke'un kölelik konusundaki görüşleri ve köle ticaretine olan katılımını eleştirel olarak incelemektir. Locke'un "Two Treaties of Government" başlıklı eseri başta olmak üzere çeşitli metinler analiz edilmiş ve bu çalışmada Locke'un kölelik konusundaki düşüncelerinin altında yatan argümanlar ve anlatılar yüzeye çıkartmak hedeflenmiştir. Bu söylemsel analiz, Locke'un İngiliz ulusal köle ticaretindeki rolü hakkında farklı fikir ve yorumlardan faydalanılmıştır. Locke'un İngiliz köle ticaretine olan aktif katılımı, günümüz perspektifinden bakıldığında olumsuz bir ışık altında değerlendirilirken, döneminin sosyal, politik ve ekonomik koşulları göz önüne alındığında daha gerçekçi bir bakış açısı sunmaktadır. Bu makalede Locke'un yaşadığı dönemi yansıtan tarihçilerin yayınları ve tarihî metinlerde kullanılan dil, anlatı tarzı ve özne-nesne ilişkileri gibi metin odaklı analiz kullanılmıştır.

Bulgular ve Tartışma

İnsanın ontolojik yapısının dışında Locke'un eşitlikçilik prensibi insanların *doğal haklarına* atfedilir, zira her insanın hayat, özgürlük ve mülkiyet hakkı olmalıdır. Wootton'a göre Locke'un bu inancının altında (Wootton, 1992, s. 79) Katolik kilisesinin Protestanları dışlaması ve yine Katolik olan İngiliz monarşisine olan karşıt düşünceleridir. Wootton aynı zamanda iki arkadaş olan Shaftesbury⁴ ve Locke'un devrimci inançlarının 1681'de yukarıda bahsi geçen sebeplerden dolayı feshedilen Oxford parlamentosu konusu ile yakından alakalı olmasına bağlar. Shaftesbury'a göre Locke'un 1689'da kaleme aldığı *Second Treatise of Government* isimli eseri aslında bugün anlaşıldığı gibi liberalizmi değil, monarşiye karşı düzenlenmesi gereken haklı bir devrimin toplumda kabul görmesi için yazılmış olduğu savunusudur. Zira Oxford parlamentosunun feshedilmesi aslında püritenci parlamenter temsil sistemini isteyenlere karşı uygulanacak olan dışlama (*exclusion campaign*) kampanyasını temsil ediyordu ve bu da kabul edilemez bir gelişmeydi. Bu sava göre Shaftesbury'a ve Locke beraber büyük bir toplumsal harekâtı tetiklemek istiyorlardı. Fakat Katolik olan monarşiye karşı yapılacak *Rye House Suikast Tuzağı* başarısız olunca Locke Hollanda'ya iltica etmek mecburiyetince kalmıştı. Bu bağlamda Locke'un bu eseri monarşi karşıtı olan devrimci kişilerin morallerini bozmamaları için kaleme alınmış bir eser olarak ifade de edilir. Laslett'a göre *Second Treatise of Government* eseri aslında 1689'da değil çok daha önce, yani 1688 devriminden önce yazılmış olduğu şeklindedir.

⁴ Anthony Ashley Cooper, 3. Shaftesbury Kontu (1671-1713), İngiltere'de parlamenter üstünlüğü kuran 1688 *Şanlı Devrimi'nde* önemli bir rol oynayan İngiliz politikacı ve filozoftur. Sınırlı hükümet, dini hoşgörü ve hukukun üstünlüğünü savunan *Whig Partisi'nde* kilit bir figürdü. Shaftesbury, 1671'de Londra'da doğdu ve Oxford Üniversitesi'nde eğitim gördü. 1680'lerin sonunda siyasete karıştı ve Whig Partisi'ne katıldı. 1688'de Kral II. James'in devrilmesinde öncü bir rol oynadı ve William III ve Mary II için tahtın güvence altına alınmasına yardımcı oldu. İngiliz filozof ve siyaset teorisyeni John Locke, Shaftesbury'nin yakın arkadaşı ve ortağıydı. İki adam çeşitli siyasi ve felsefi projelerde birlikte çalıştılar ve Locke "İki Hükümet İncelemesini Shaftesbury'ye adadı.

Wootton makalesinde Lock'un *Second Treatise'de* kölelik hakkında yazdıklarının ve köle ticaretine devam etmesinin üç açıklaması olabileceğini ifade eder. Lock ya sistemin şeytani olduğuna inanıyordu fakat sistemi değiştiremeyeceğini düşünüyordu, ya iki yüzlü idi, ya da yazdıklarına kendisi de inanmıyordu (Wootton, 1992, s. 86). Zira Shaftesbury ve Lock pratikte Carolina bölgesinin en yetkin yöneticileriydiler ve yazdıkları *Carolina Anayasası'nda* mülk sahibi zenginlerin mal varlıklarını güçlendiren ve fakirleri zenginlerin tahakkümü altına alan politikalar gütmüşlerdi. Carolina anayasasında şöyle bir tabir vardır:

“Every freeman of Carolina shall have absolute power and authority over his negro slave of what opinion or religion soever” (Farr, 2008, s. 2).

Türkçe çevirisi ise şöyledir:

"Her Karolinalı özgür insan, ne düşündüğüne veya hangi dine inandığına bakılmaksızın, kendi köle siyahisinin üzerinde mutlak güç ve otoriteye sahip olacaktır."

Birçok tarihçi araştırmacıya (Armitage, 2004; Hsueh, 2002; Laslett, 1957) göre Lock'un Carolina Anayasası'nı yazdığını ispatlayan herhangi bir delil de bulunamamıştır. Özellikle yine Lock'un kaleme aldığı iddia edilen diğer bir rapor ise *Report on Poor Relief* dir. Bu rapor Wootton'a göre çağımız Lock hayranlarını dehşete düşürecek niteliktedir (Wootton, 1992, s. 87). Bu raporda Lock'a göre fakirler tembel ve işsizdirler ve fakir hasta insanlar evlerde değil hastanelerde toplanmalıdırlar, zira yakıt masraflarını düşürecek mantıklı bir adımdır. Fakirler başkalarının sadaka (*charity*) kazançlarından beslenenlerdir ve fakir çocukların okullarında sobaların üzerinde aynı zamanda yemek de yapılmalıdır, bu da yine masrafların düşürülmesinde rol oynayacaktır.

Wootton, Locke'un *Two Treaties of The Government* eserinde fikrinsel çatışmalara özellikle dikkat çekmektedir. Bunun nedeni, Locke'un hem rasyonel hareket eden siyaset felsefecisi olarak hem de Carolina sürecindeki rolü nedeniyle karşı karşıya kaldığı zorluklardır. Carolina sürecinde Locke, çeşitli ticaret projelerinde yer almış ve toprakları keşfetmek için bir ekiple seyahat etmiştir. Bir deyişle Lock'un bu köle ticareti deneyimleri, Locke'un *Two Treaties of The Government* eserinde yazdığı fikirlerini etkilemiş ve onu belki daha muhafazakâr bir düşünceye yöneltmiştir. Wootton'a göre Locke'un tutarsızlıkları ve çelişkileri tartışmalı olsa da, onun fikirleri ve etkisi açısından önemi tartışılmazdır. Wootton'un da belirttiği gibi, Locke'un *Two Treaties of The Government* çalışması modern liberalizmin temel eserlerinden biridir ve Locke, modern düşünce tarihinde önemli bir figür olarak kabul edilmeye devam etmektedir. Locke'a göre, insanlar doğal olarak özgürdür ve devlet de ancak halkın rızasıyla var olabilir. Bu nedenle, devletin görevi, bireylerin doğal haklarını korumak ve güvence altına almak için var olmalıdır. Locke'un bu düşünceleri, özellikle Amerika'nın bağımsızlık sürecinde büyük bir etkiye sahip olmuştur. Amerikan Bağımsızlık Bildirisi'nde yer alan "*tüm insanların eşit yaratıldığı*" ifadesi, Locke'un doğal haklar felsefesiyle yakından ilgilidir. Locke, devletin yetkilerinin sınırlandırılması gerektiğini savunur ve ünlü "*ikinci uygunluk*" teorisini geliştirir. Bu teoriye göre, hükümet insanların doğal haklarını korumazsa, insanlar hükümeti değiştirmek ve kendilerini savunmak için doğal bir hakka sahiptirler. Bu düşünceler, modern liberalizmin temellerinden biri olarak da kabul edilir.

Locke'un kölelik konusundaki tutumu, zamanının sosyal ve politik koşullarıyla da yakından ilgili olduğu savunular arasındadır. Locke'un yaşadığı dönemde, kölelik Batı dünyasında yaygın bir uygulamaydı ve bu konuda ortaya çıkan tartışmaların büyük bir kısmı, köleliğin insan haklarına aykırı olduğunu savunanlarla, köleliği savunanlar arasında geçiyordu. Bazıları, Locke'un köleliği savunduğuna dair kanıtların güçlü olduğunu düşünürken, diğerleri onun köleliğe karşı çıktığını savunmaktadır. Bu tartışmalar, Locke'un felsefesi ve düşüncelerinin doğru bir şekilde anlaşılması için önemlidir. Sonuç olarak, John Locke, liberalizmin öncülerinden biridir ve eserleri günümüzde hâlâ tartışılmaktadır. Kölelik konusundaki görüşleri de bu tartışmaların bir parçasıdır ve doğru bir şekilde anlaşılması için daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Locke, *Two Treaties of The Government* isimli eserinde Thomas Hobbes'ta olduğu gibi insan ahlakının aşırıya kaçan ve diğer insanları tahakküm altına alma hırsı olduğunu savunur (Locke, 1967). Zira insan doğal durumunda özgür olamamasının sebebinin insanların bu tür ihtirasları olmasından kaynaklandığını ifade eder. Bu sebeptendir ki insanların doğa durumunda mülk hakları olmalıdır fakat bu doğa durumunda insanlar mülklerinden emin olamamaktadırlar. Locke'un bu eserinde insan bir taraftan mantıklı ve rasyoneldir fakat diğer taraftan korkular ve sürekli tehditler insanlığın varlığına has olan olgulardır. Burada Locke söylemlerinde tezatların olduğu da açıktır. Aslında bu tezat Locke'un tezini güç kazandırmaktadır, zira insanlar bu korkudan kurtulmak için sivil topluma doğal haklarının bir kısmından feragat etmelidirler ki güçlü ve eşit olan bireyler sivil toplum tarafından muhafaza edilebilsinler.

Diğer önemli bir konu ise Locke'un mülkiyet hakları doktrindir. Locke'un amacı, Tanrı'nın insanlığa ortak olarak vermiş yeryüzüne rağmen, özel mülkiyetin bireysel hakkın nasıl olabileceğini açıklamaktır. Locke'a göre Tanrı yeryüzünü insanlara geçimleri için vermiştir ve insanların doğal bir yaşam hakkı vardır. Bu nedenle her birey, yaşamını sürdürmek için gerekli olanı doğadan alma hususunda doğal bir hakkı sahiptir. Her birey kendi emeğine göre doğadan alma hakkına sahiptir. İnsan buna göre sadece hayatını devam ettirecek kısmı ile sınırlandırılmalıdır ve böylece başkalarının rızasını almaya da gerek kalmayacaktır. Locke'un diğer çok önem arz eden doktrini ise *Just War*, yani adil savaş doktrindir. Aşağıda *Second Treatise of Government* kitabından (Locke, 1967, s. 45) bir alıntıdır ve adil savaş doktrinini anlatmaktadır. Bu metinde bulunan açıklama kendi başına yeterli bir açıklama olmasa da Locke'un kendi sözleridir ve Locke'u hem kendi sözleri hem de Carolina kolonisinde aktif çalışmaları ile yoruma tabi tutacağım:

“Master and servant are names as old as history, but given to those of far different condition; for a freeman makes himself a servant to another, by selling him, for a certain time, the service he undertakes to do, in exchange for wages he is to receive: and though this commonly puts him into the family of his master, and under the ordinary discipline thereof; yet it gives the master but a temporary power over him, and no greater than what is contained in the contract between them. But there is another sort of servants, which by a peculiar name we call slaves, who being captives taken in a just war, are by the right of nature subjected to the absolute dominion and arbitrary power of their masters. These men having, as I say, forfeited their lives, and with it their liberties, and lost their estates; and being in the state of slavery, not capable of any property, cannot in that state be considered as any part of civil society; the chief end whereof is the preservation of property” (Locke, 1967, p. 45).

Bu orijinal pasajın Türkçeye çevirisi ise şöyledir:

“Usta ve hizmetkâr, tarihin çok eskilerinden beri kullanılan ancak farklı koşullara verilen isimlerdir. Çünkü özgür bir kişi, belirli bir süre için, karşılığında alacağı ücret için yapacağı hizmeti satmak suretiyle kendisini başka bir kişinin hizmetkârı yapabilir. Bu durum, genellikle ustanın ailesine dahil olmasına ve ustanın disiplinine tabi olmasına neden olur. Ancak bu durum usta tarafından geçici bir güç verir ve bu güç, aralarındaki sözleşmede belirtilenden daha fazla değildir. Ancak, bir başka tür hizmetkâr vardır ki, özel bir isimle köleler olarak adlandırılırlar. Bu kişiler, adil bir savaşta esir alınanlar olup, doğal haklar gereği, mutlak egemenlik ve keyfi güce sahip olan efendilerinin egemenliği altına girerler. Bu kişiler, hayatlarını ve özgürlüklerini kaybettikleri ve mal varlıklarını kaybettikleri için, mal varlığı sahibi olamayacakları köle durumundadırlar ve bu durumda sivil toplumun herhangi bir parçası olarak kabul edilemezler. Çünkü sivil toplumun temel amacı, mal varlığının korunmasıdır.”

Locke’un bu metinde tartışmaya açık en önemli anlatısı şu kısımdır, ‘Bu kişiler, adil bir savaşta esir alınanlar olup, doğal haklar gereği, mutlak egemenlik ve keyfi güce sahip olan *efendilerinin egemenliği altına* girerler. Bu kişiler, *hayatlarını ve özgürlüklerini kaybettikleri* ve mal varlıklarını kaybettikleri için, mal varlığı sahibi olamayacakları *köle durumundadırlar* ve bu durumda sivil toplumun herhangi bir parçası olarak kabul edilemezler. Çünkü sivil toplumun temel amacı, mal varlığının korunmasıdır.’ Locke bu pasajda oldukça açık bir ifade ile adil bir savaşın neticesinde esir düşen kişilerin sivil toplumların bir parçası olamayacaklarını ve böylece hayatlarını efendilerinin kölesi olarak geçirecekleri ifadesidir. Burada önemli olan Locke’un köleliğe karşı duruşu ile bir çatışma içinde olduğu gerçeğidir. Köleliğe karşı bir duruş sergileyen felsefi bir düşünce hiç kimsenin, adil savaşta dahi olsa başka bir kişinin mülkü olamayacağı ilkesidir. Oysa Locke, Wayne Glausser ifadesi ile gözde bir liberalizm savunucusunun köle ticaretine katılımı okuyucularını utanç kaynağı olduğudur (Glausser, 1990, s. 199). Zira ister Locke dönemin gerçekleri içinde yaşama mecburiyetinde kalmış olsa da, olmasa da Locke’un köle ticaretine katılım göstermesi gerçeği felsefesinin üzerinde duran çirkin bir gölge gibidir. Bu anlamda Locke, belki Amerika Birleşik Devletleri’nde köle tarlalarının sahibi değildi ama fiilen İngiliz köle ticaretine yatırım yaptığı da ayrı bir çatışma kaynağını oluşturmaktadır (Glausser, 1990, s. 200). Bu süre zarfında, on binlerce Afrika kıtasından insanlar köleleştirilmiş Amerika’daki İngiliz kolonilerine taşınmıştı. Locke, Amerika Birleşik Devletleri’nde köle tarlalarında köleleştirilmiş Afrikalıların sömürülmesine katılım sağlamış, doğal haklar ve bireysel özgürlükler hakkındaki görüşleri ile alakalı etik sorunsalları ile gündeme gelmektedir. Glausser makalesinde Locke’un yatırımlarını şu şekilde anlatır:

“Fact about the investments are solid enough, if not complete. (Investment records in the seventeenth century were often discarded after a transaction was finished.) Among his various investments two stand out for discussion. Locke put money in two companies whose commercial activities depended on slavery: the Royal African Company, and a company of adventurers formed to develop the Bahama Islands. The first of these was explicitly a slave trading enterprise. Locke invested six hundred pounds in the Royal African Company, shortly after its formation in 1672” (Kenyon, 1969, s. 233).

Pasajın Türkçe çevirisi ise şöyledir:

“Yatırımlarla ilgili gerçekler yeterince sağlamdır, ancak eksik değildir. (17. yüzyılda yapılan yatırım kayıtları genellikle işlem tamamlandıktan sonra atılırdı.) Çeşitli yatırımları arasında, tartışmaya değer iki yatırım bulunmaktadır. Locke, ticari faaliyetleri kölelikle ilişkili olan iki şirkete para yatırdı: Kraliyet

Afrika Şirketi ve Bahama Adaları'nı geliştirmek için kurulan bir maceracılar şirketi. Bunlardan ilki açıkça bir köle ticareti işiydi. Locke, şirket 1672'de kurulduktan kısa bir süre sonra Kraliyet Afrika Şirketi'ne 600 pound yatırdı”.

Locke'un yatırım yaptığı bu şirket özellikle Afrika'nın Batı sahillerinde köleleştirilmiş Afrikalıların alım satımı yapar, bu şirket Amerika kıtası kolonilerine hayati iş gücü oluşturan köleleri tedarik ederdi. Şirket, Kuzey Amerika'daki İngiliz kolonileri de dahil olmak üzere Amerika'ya köle ticaretini de yapar ve İngiliz hükümeti tarafından ticaret için kullanılırdı. Locke'un köle ticaretine katılımı tarlaların doğrudan sahibi olmasa da, Royal African Company'ye yaptığı yatırım, köleleştirilmiş Afrikalıların sömürülmesine ve köle ticaretinin sürdürülmesine katkıda bulundu. Locke'un bu mirası, onun bu yönünü kabul etmek ve bireysel haklar ve özgürlükler hakkındaki fikirlerinin köle ticaretine katılımından nasıl etkilenmiş olabileceğini bu karanlık yönü açısından düşünmeye sevk etmektedir. Glausse'a göre Locke yine Ashley ile beraber *Bahamas Adventurers* isimli bir şirkete de yatırım yapmıştır. Ashley nüfuzlu bir siyasi olması, onun Bahama adalarında 1672'de yeni koloniler kurması için ruhsat almasına sebep olmuştur (Glausser, 1990, s. 201). Ashley on bir yatırımcı ile beraber Bahama Adalarına yatırımlar yapmışlardır. Bu on bir yatırımcıdan bir tanesi de şüphesiz Locke idi (Craton, 1968, s. 69). Craton'a göre adalarda kolonilerde köleler çalıştırılıyor ve yaşayan insanların 443'ünün köleler olduğunu ve 300 kolonist aile için 600 köleye ihtiyaç duyacağı ve senede 4000 ve ondan sonraki üç sene içinde 8000 köleye ihtiyaç olacağını belirtir. Locke'un kolonist arkadaşlarından Sör Peter Colleton'un yazdığı bir mektupta Colleton, Lock'a şöyle der:

“I find I am your partner in the Bahama trade which will turn to accompt if you meddle not with planting, but if you plant otherwise then for provision for your factor you will have your whole stock drowned in a plantation and bee never the better not, they improve our province, but I would neither have you nor my lord ingadge in it” (Glausser, 1990, s. 202).

Türkçe çevirisi ise şöyledir:

“Gördüğüm kadarıyla Bahama ticaretinde ortağınızım. Eğer tarım işiyle uğraşmazsanız, hesaba katılacak bir dönüş elde edeceksiniz. Fakat eğer tarım işiyle uğraşırsanız, tedarikçinizin ihtiyaçları için sermayenizin tamamını tarım işine yatırırsanız, hiçbir kazancınız olmadan tüm paranızı kaybedersiniz. Bu yüzden, bahsi geçen tarım işine dahil olmanızı ya da lordumun dahil olmasını istemem. Çünkü tarım işi, toprağımızı geliştirmeyi amaçlamadığı gibi aksine zarar verebilir”.

Her ne kadar Locke'un doğal haklar hakkındaki görüşlerinin zamanı için devrim niteliğinde olsa da, siyaset felsefesi ve insan hakları söylemi üzerinde kalıcı bir etkisinin nasıl oluştuğunu anlamak bir o kadar önem arz etmektedir. Endişe verici olan bu durum John Locke'un köle ticaretine katılımı ile bireysel hak ve özgürlükler hakkındaki fikirleri arasındaki çelişkiyi kabul etmek de faydalı tarafları kadar önemlidir. Doğal haklar ve bireysel özgürlükler fikrini savunan birinin, insanların köleleştirilmesinden ve sömürülmesinden sorumlu olması bunun üzerinden kazanım sağlamış olması gerçeği ile yüzleşmek gerekli ve anlamlıdır. Zira Locke, köle ticaretinin yaygın olarak kabul gördüğü ve karlı sayıldığı bir zamanda Royal African Company'ye katılmış olması, yaşadığı zaman için alışılmadık bir durum olmasa da doğal haklar ve bireysel özgürlükler hakkındaki fikirlerinin, kendisi tarafından bile, tutarlı bir şekilde uygulanmadığını görmek anlamlıdır.

Seliger'a göre Locke'un kölelik mefhumunu meşrulaştırmasının yazdığı eserlerde tek yolu, *adil bir savaşın* sonunda kaybeden insanların köleleştirilebileceğidir (Seliger, 2019). Peki, Amerika kıtasında veya Afrika'da kendi topraklarında yaşayan insanlar neden savaş yapılmalıdır ve neden saldırgan konumuna gelebilmişlerdir sorusuna ise şöyle cevap verir. Özellikle Locke'un Theory of çorak topraklar teorisi (Skinner, 1967) (*Waste Land Theory*) göre, çorak topraklarda yaşayan insanlar kendilerini geliştirmekte acizdirler ve toprakları geliştirmek isteyen insanlara karşı saldırgan durumuna düşerler. Böylece adil bir savaşın şartları oluşmuş olur ve yenilgiye uğramaları neticesinde köleleştirilebilirler. Locke'un bir diğer mülk edinme ile alakalı düşüncesi bunun sadece emeğin karşılığında olabileceği şeklindedir. Bu düşüncede de yine çalışan ve geliştiren insanın emeği karşılığında toprakları sahiplenmesi düşüncesi de yatmaktadır.

Sonuç

Locke da Thomas Hobbes gibi insan doğasının diğer insanlar üzerinde hükmetme arzusundan yoksun olmadığını kabul eder. Hobbes'a nazaran Locke hak ve özgürlüklerin ferdi bir rasyonalite perspektifinden anlam kazanacağını ve ferdi mülk edinme hakkını savunur. İnsanlar doğa durumunda (*state of nature*) derin arzu ve tutkuların esaretinden devletin varlığı ile korunabilirler. Locke'un bu fikirleri günümüz siyaset bilimi alanında ve anayasal devlet anlayışının temellerinde halen benimsenmektedir. Buna karşın bu makalede vurgulanmak istenen argüman Locke'un adil savaş doktrini, esirlerin köleleştirilmesinin meşruiyet kaynağı olabileceği düşüncesi de aynı eşitlik esasına göre ele alınması gerektiğidir. Locke'un makalede ele alınan Carolina anayasası yazımında ve İngiliz köle ticaretinde aktif rolü onun özgürlükçü fikirlerinin tüm bireyler için geçerliliğini tartışmaya açmaktadır. Zira adil bir savaş neticesinde esir düşenler efendilerinin mutlak egemenliği altına girerler ve bu nedenle de sivil toplumun herhangi bir parçası olarak kabul edilemezler. Oysa unutulmamalıdır ki sivil toplumun ana amacı fertlerin mal varlıklarının korunması esasidir.

Locke'un temel hak ve özgürlükler ile alakalı fikirleri günümüz siyaset felsefesi ve insan hakları söylemleri üzerinde kabul edilir etkileri vardır. Bu makalede Locke'un entelektüel mirasının olumlu aynı zamanda olumsuz yönlerini eleştirel bir bakışla tartışmak ana hedeflerden bir tanesidir. Diğer bir hedef ise Locke'un fikirlerinin teolojik kaynağını tarihî metinler üzerinden anlamak, çalışmalarını ve günümüzdeki insan hakları ve sosyal adalet tartışmalarıyla ilişkisini netleştirebilmektir. Son olarak bu makale Locke'un klasik liberalizme yapmış olduğu önemli katkıları benimserken, mevcut eleştirel düşüncelerin de aynı hassasiyetle siyaset bilimi alanlarında okunulması ve günümüze tarihsel metin odaklı analizlerin baskın ideolojik tercihler karşısında önemini yitirmediğini savunmasıdır.

Kaynakça

- Armitage, D. (2004). John Locke, Carolina, and the two treatises of government. *Political Theory*, 32(5), 602–627. <https://doi.org/10.1177/0090591704267122>
- Bourne, H. R. F. (1876). *The life of John Locke* (Cilt 2). Henry S. King ve Co., London.
- Craton, M. (1968). *A history of the Bahamas*. Collins. <https://books.google.com.tr/books?id=Uk0YAAAAYAAJ>
- Farr, J. (2008). Locke, natural law, and new world slavery. *Political Theory*, 36(4), 495–522. <https://doi.org/10.1177/0090591708317899>
- Glausser, W. (1990). Three approaches to Locke and the slave trade. *Journal of the History of Ideas*, 51(2), 199–216. <https://doi.org/10.2307/2709512>.
- Goldie, M. (2018). John Locke, the early Lockeanes, and priestcraft. *Intellectual History Review*, 28(1), 125–144. <https://doi.org/10.1080/17496977.2018.1402444>
- Greene, D. (1967). Augustinianism and empiricism: A note on eighteenth-century english intellectual history. *Eighteenth-Century Studies*, 1(1), 33–68. <https://doi.org/10.2307/3031666>.
- Hersey, J. (2019). John Locke: The father of liberalism. *The Objective Standard*, 14(3), 29. <https://theobjectivestandard.com/2019/08/john-locke-the-father-of-liberalism/>.
- Hsueh, V. (2002). Giving orders: Theory and practice in the fundamental constitutions of Carolina. *Journal of the History of Ideas*, 63(3), 425–446. <https://www.jstor.org/stable/pdf/3654316.pdf>
- Jeffreys, M. V. (1974). John Locke. *British Medical Journal*, 4(5935), 34. 10.1136/bmj.4.5935.34.
- Kenyon, J. P. (1969). The first earl of shaftesbury. *The Historical Journal*, 12(2), 372–374.
- Laslett, P. (1957). John Locke, the great recoinage, and the origins of the board of trade: 1695-1698. *The William and Mary Quarterly: A Magazine of Early American History*, 14(3), 370–402. <https://doi.org/10.2307/1915650>.
- Locke, J. (1847). *An essay concerning human understanding*. Philadelphia: Kay ve Troutman.
- Locke, J. (1967). *Locke: Two treatises of government*. Cambridge: Cambridge university press.
- Locke, J. (2013). *A letter concerning toleration*. Toronto: Broadview Press.
- Meynell, G. G. (2006). John Locke and the preface to Thomas Sydenham's *Observationes medicae*. *Medical History*, 50(1), 93–110. <https://doi.org/10.1017/S0025727300009467>.
- Miller, J. (2014). *The glorious revolution*. Oxon: Routledge.

- Pearson, S. C. (1978). The religion of John Locke and the character of his thought. *The Journal of Religion*, 58(3), 244–262. <https://www.jstor.org/stable/1202048>.
- Principe, L. M. ve Anstey, P. R. (2011). John Locke and the case of anthony ashley cooper. *Early Science and Medicine*, 16(5), 379–503. <https://doi.org/10.1163/157338211X594759>.
- Romanell, P. (1984). *John Locke and medicine a new key to Locke*. Buffalo N.Y.: Prometheus.
- Seliger, M. (2019). *The liberal politics of John Locke*. Buffalo N.Y.: Routledge.
- Skinner, Q. (1967). *More's utopia*. JSTOR. <https://www.jstor.org/stable/649752>.
- Sprat, T. (1734). *The history of the Royal Society of London, for the improving of natural knowledge*. Knapton. Erişim adresi: <https://archive.org/details/thehistoryofroya00spraiala/page/n9/mode/2up>
- Ware, C. S. (1950). The influence of descartes on John Locke. A bibliographical study. *Revue Internationale de Philosophie*, 4(12), 210–230. <https://www.jstor.org/stable/23932518>.
- Wendt, A. (1999). *Social theory of international politics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Woolhouse, R. (2007). *Locke: A biography*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wootton, D. (1992). John locke and richard ashcraft's revolutionary politics. *Political Studies*, 40(1), 79–98. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.1992.tb01762.x>.
- Yolton, J. W. (1958). *John Locke: A Biography*. JSTOR. <https://doi.org/10.2307/2182951>

Extended Abstract

Purpose

The purpose of this paper is to focus on an examination of John Locke's association with slavery, shedding light on a lesser-known aspect compared to his influential role as the father of liberalism. While Locke's contributions to philosophy centers around the concepts of freedom, equality, and human rights, his stance on slavery has been a subject of controversy. This paper aims to provide a discursive analysis of Locke's writings, investigating whether he advocated for slavery or engaged in critical discourse concerning his involvement in the British slave trade. The study delves into the historical context and the motivation behind examining Locke's views on slavery. While Locke is primarily celebrated as a pioneer advocate of liberalism, his connection to the British slave trade remains relatively unexplored within Turkish literature. By conducting a discursive analysis, this research seeks to shed light on this understudied aspect of Locke's legacy.

Design and Methodology

The research method utilized in this study encompasses a discourse analysis approach firmly grounded in existing literature. Drawing upon a diverse array of scholarly works, historical records, and interpretations, the analysis seeks to delve deeply into the discourse encompassing John Locke's perspectives on slavery and his entanglement in the slave trade. By meticulously scrutinizing a plethora of texts, including Locke's seminal work "Two Treatises of Government" the study endeavours to discern and scrutinize the myriad of arguments and narratives espoused by various scholars, historians, and critics concerning Locke's stance on slavery. Through this comprehensive discourse analysis, a multifaceted exploration of the diverse perspectives and interpretations surrounding Locke's involvement in the British national slave trade unfolds, offering valuable insights into the intricate tapestry of his ideological legacy. The application of this method facilitates an extensive examination of the intricate nuances underlying John Locke's engagement with the British national slave trade, unravelling the intricate tapestry of perspectives and interpretations related to his ideologies, thus yielding invaluable insights for scholarly discourse and historical understanding.

Findings

Locke is a central figure when it comes to classic liberal ideas that now has become global phenomenon. Yet, as many thinkers of his time, some of his ideas as well as certain activities are not devoid of certain claims, wherein individuals or groups of people cannot be free in their natural state of human passions to rule. From the analysis below it is evident that Locke's active participation in the slave trade has a negative impact on his universal significance as an advocate of liberal ideas. However, it is as important to acknowledge the positive influence of his ideas on political philosophy and discourse on human rights. When considering Locke's legacy, it is crucial to understand both its positive and negative aspects and engage in critical discussion.

Understanding the complexity and historical context of his ideas helps us grasp their relevance to contemporary debates on human rights and social justice. It is important to recognize that a neglect of Locke's liberal legacy is part of a broader historical erasure and of selective memory used to perpetuate dominant narratives and preserve power structures. By highlighting these overlooked aspects of Locke's past, we can have a more critical and honest discussion about the relationship between his ideas and the historical realities of slavery and colonialism. In doing so, while acknowledging the limitations and contradictions within Locke's legacy, we can also acknowledge the potential of his ideas to inspire the construction of a more just and egalitarian society.

Research Limitations

In this discourse analysis, I encountered some limitations such as the availability and quality of existing literature, as some essential historical records and scholarly works were scarce. This scarcity potentially led to limitations in the interpretative method employed during the analysis. Secondly, while scrutinizing texts, I remained mindful of the inherent subjectivity in interpretations. This awareness was crucial to avoid potential author bias in the findings. To mitigate this, I set a careful objective to solely focus on discussing the matter at hand objectively. Moreover, the constraint of historical records limited the scope of my analysis, preventing me from examining every facet of the subject matter comprehensively. Despite these limitations, I navigated the research path conscientiously, striving to provide a balanced narrative while acknowledging the potential obstacles that shaped my analysis. This acknowledgment adds credibility to the findings and ensures a thoughtful approach to the study's limitations.

Implications (Theoretical, Practical and Social)

The implications of this study are multifaceted as for reasons of historical understanding, being aware of the valuable insights of John Locke's views on slavery and his involvement in the slave trade, contributing to a deeper understanding of this influential philosopher's role in historical contexts. It is significant for academic purposes as such a discourse analysis sheds light on the diverse perspectives and interpretations surrounding Locke's stance on slavery, enriching academic debates, leading to further discussions and research on the subject. Such historical debates are intended to enable ethical considerations by critically examining ethical questions written by prominent figures that could be used to explain oppressive systems. This can prompt reflections on the complexity of historical legacies and their implications for contemporary ethical discussions.

Originality/Value

The above research holds potential originality due to its unique focus on John Locke's views on slavery and his involvement in the slave trade through the lens of discourse analysis. While numerous studies have explored Locke's philosophical contributions, this research delves specifically into the complexities of his stance on slavery and its relation to the slave trade. By adopting a discourse analysis approach, it offers a novel perspective on the subject, emphasizing the role of language, arguments, and narratives in shaping historical perceptions. The study's meticulous examination of diverse texts and careful consideration of interpretative limitations contribute to its originality, allowing for a comprehensive exploration of the multifaceted aspects surrounding Locke's ideologies and their implications on ethical, historical, and societal perspectives. As a result, this research presents a unique and valuable contribution to the existing body of knowledge, offering fresh insights into the intricate tapestry of John Locke's legacy and his involvement in a complex historical context.

Araştırmacı Katkısı: Ertuğrul GÖKÇEKUYU (%100)